а між нею і цифрою ставлять дефіс, кому чи навіть тире, пор.: *будинок № 40-Б, будинок № 40-б, будинок № 40, Б, будинок № 40, б; будинок № 40 – Б.* Іноді малу літеру піднімають вище в рядку або ще й підкреслюють: *будинок № 40, [б], будинок № 40, [б].* Цифру від попереднього іменникового слова відокремлюють дефісом, комою чи тире: *Київ-210, Київ, 210, Київ – 210.* Щоб уникнути цих розбіжностей, потрібно запам'ятати, що в усіх названих позиціях потрібно ставити дефіс (див.: Український правопис, § 25, п. 4, е), є).

Отже, правильно писати *будинок № **40-А**, будинок № **40-Б**; корпус № **3-А**, корпус № **3-Б**; **10-А** клас, **10-Б** клас; **Київ-1**, **Київ-205**; **Харків-10**, **Харків-184**; **БУ-1**; **БУ-2**.*

Катерина Городенська

АПО́СТРОФ ЧИ *АПОСТРО́Ф?*

Цікавим з акцентуаційного погляду є іменник *апостроф*. Словник В. Даля реєструє *апóстрофъ* (як і Словник Академії Російської 1789, 1806), що відповідає наголошуванню грецької мови-джерела (гр. *apòstrophos*). В українську мову він запозичений із грецької через посередництво, очевидно, французької мови (фр. apostrо́phe), де наголошується прикінцевий склад. У давніших словниках української мови («Правописному словнику» Г. Голоскевича, «Новому українському правописі із словничком» Б. Романенчука і Я. Рудницького (1938), «Правописному словнику» О. Панейка (1941) цей іменник засвідчено з наголосом на другому складі кореня – *апóстроф*. Уперше двояке акцентування (*апóстрóф*) подає «Український правопис» (1946), а потім повторює «Український правопис» (1960). Згодом таку акцентуацію послідовно (понад 50 років) рекомендують українські словники: *апóстрóф* (однотомний «Російсько-український словник» (1948); «Українсько-російський словник» у 6 т.; «Словник української мови» в 11 т.; «Словник іншомовних слів» (1974); «Словник лінгвістичних термінів» Д. Ганича та І. Олійника; «Українська мова. Енциклопедія»; «Українська мова. Короткий

тлумачний словник лінгвістичних термінів» С. Єрмоленко, С. Бибик, О. Тодор; «Український орфографічний словник» (2002); «Сучасний словник іншомовних слів» (2006); *апóстроф* і *апострóф* («Словник наголосів» М. Погрібного; «Російсько-український словник» у 3 т.; «Українська літературна вимова і наголос»; «Складні випадки наголошення» С. Головащука; «Словник наголосів» С. Головащука); *апострóф* і *апóстроф* («Орфоепічний словник» М. Погрібного).

Відрадно, що найновіші словники української мови («Великий тлумачний словник сучасної української мови»; «Новий словник іншомовних слів» (2008); «Український орфографічний словник» (2009)) цілком слушно подають лише один наголос – *апóстроф*. Характерно, що свого часу «Орфоепічний словник російської мови» за ред. Р. Аванесова (1985), фіксуючи наголошування *апострóф,* наводить ремарку: «не рекомендувати *апóстроф*». Значить, на той час у російській мові в усному мовленні побутував такий наголос, бо інакше автори Словника не подавали б такого застереження. То російська мова не прийняла грецької акцентуації, тільки – французьку, а в українській мові під впливом російського наголошування роками функціонує і засвідчується у словниках наголос *апострóф* (поряд із *апóстроф*). Тому й похвально, що в останніх найновіших словниках рекомендовано лише наголошування *апóстроф.*

Василь Винницький

АЛФА́ВІТ ЧИ *АЛФАВІ́Т*?

У мовознавстві існує низка граматичних термінів, наголошування яких не завжди легко визначити, оскільки вони мають або подвійне акцентування (а не в усіх словниках подано рекомендований і прийнятний наголос), або простежується розбіжність при наведенні наголосу в різних лексикографічних працях, довідниках. До таких слів-термінів належить іменник *алфавіт,* який пройшов цікавий акцентуаційний (та й правописний) розвиток і вживається в українській мові з XVII ст.